

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu...I.. / Semestrul...I..

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificarea*	Identități regionale în Europa central-răsăriteană/ istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308). Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2422 - Specialiști în domeniul politicilor administrative / Acces în ciclul de doctorat (Istorie)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Identități regionale în Evul Mediu			2.2. Cod disciplină		MIR 1101	
2.3. Titularul activității de curs			Cosmin Popa-Gorjanu					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator								
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O	

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp					Ore
a.Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					38
b.Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
c.Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
d.Tutoriat					2
e.Examinări					2
f. Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	38+40+40=118
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	2+2+28=32
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	118+32=150
3.10 Numărul de credite**	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. **Condiții** (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. **Competențe specifice acumulate**

Competențe profesionale	C9. Conceptualizare teoretică și sinteză interdisciplinară. Formulează concepte teoretice și modele interpretative pentru înțelegerea identităților și a proceselor istorice complexe. C10. Respectarea eticii și integrității academice. Aplică standarde etice stricte în toate etapele cercetării: alegerea temei, utilizarea surselor, publicare și diseminare.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință– prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	
Competențe transversale	

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea și utilizarea terminologiei și a metodologiei de cercetare specifice examinării istoriei regiunilor și a identităților regionale în evul mediu
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea dezbaterilor referitoare la regiuni și identitățile regionale din perspectivă istorică și în legătură cu dezbaterile contemporane legate de regionalizare. Familiarizarea cu aspectele medievale dezvoltării regiunilor și identităților regionale.

8. **Conținuturi***

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Problematika regională în dezbaterile contemporane. Dick E.H. de Boer, et alii, „The historical evolution of regionalizing identities in Europe. Introduction”, în <i>The Historical Evolution of Regionalizing Identities in Europe</i> , editat de Dick E. H. de Boer, Nils Holger Petersen, Bas Spierings, Martin van der Velde, Peter Lang, Berlin, 2020), p. 9-37.	Prelegere, conversație	2 ore
2. Perspective interdisciplinare ale abordării regiunii și a identității regionale. Concepte și idei din domeniul geografiei umane. Bibliografie: J. Tomaney, „Region”, <i>International encyclopedia of Human Geography</i> , eds. Bob Kitchin, Nigel Thrift, Elsevier, 2009, p. 136-150.	Prelegere, conversație, discuție	2 ore
3. Conceptele de „place” și „space attachment” și identitatea regională. Bibliografie: Thomas Jordan, „Recent German Research on Space-Related Attachments and Regional Identities”, <i>Geografiska Annaler. Series B, Human Geography</i> , vol. 78, No 2, (1996), p. 88-111.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore
4. Conceptul de identitate regională în dezbaterile contemporane (Anssi Paasi). Bibliografie: Anssi Paasi, „Bounded Spaces in the Mobile World: Deconstructing ‘Regional Identity’”, <i>Tijdschrift voor Economische en Sociale Geographie</i> , 93/2 (2002), p. 137-148.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore

Idem, „Region and place: regional identity in question”, <i>Progress in Human Geography</i> , 27/4 (2003), p. 475-485.		
5. Identitatea regională „thin” și „thick”. Bibliografie: Kees Terlouw, „Rescaling Regional Identities: Communicating Thick and Thin Regional Identities”, <i>Studies in Ethnicity and Nationalism</i> , 9/3 (2009), p. 452-464.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore
6. Instrumentalizarea regiunilor în perioada medievală și modernă. Studiu de caz Gelderland. Bibliografie: Kees Terlouw, Job Weststraate, „Regions as vehicles for local interests: the spatial strategies of medieval and modern urban elites in the Netherlands”, <i>Journal of Historical Geography</i> , 40 (2013), p. 24-35.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore
7. Regiuni și subregiuni în istoriografia română cu referire la perioada medievală.	Prelegere, discuție	2 ore
8. Identitatea regională (și subregională) în Transilvania. Fenomenele sociale, demografice și politice în secolele IX-XIII. Bibliografie: Thomas Năgler, „Transilvania între 900-1300”, <i>Istoria Transilvaniei</i> , vol. I, (până la 1541) ed. Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român, 2003, p. 195-231. (2 ore)	Prelegere	2 ore
9. Purtătorii conștiinței regionale. Nobilimea ardeleană de la sfârșitul secolului al XIII-lea până în 1366. Bibliografia: Cosmin Popa-Gorjanu, „Identitatea regională și nobilimea ardeleană în secolul al XIV-lea”, <i>Annales Universitatis Apulensis. Series Historica</i> , 15/1 (2011), p. 75-96. Tudor Sălăgean, <i>Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIII-lea. Afirmarea regimului congregațional</i> , Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2003, p. 197-251. (2 ore)	Prelegere, discuție, analiză de izvoare	2 ore
10. Purtătorii conștiinței regionale. Nobilimea ardeleană la sfârșitul secolului al XIV-lea și în primele decenii ale secolului al XV-lea Bibliografie: Cosmin Popa-Gorjanu, „Identitatea regională și nobilimea ardeleană la sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea”, <i>Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis</i> , 7 (2015), p. 301-313. (2 ore)	Prelegere, discuție, analiză de izvoare	2 ore
11. Identitatea regională în contextul răscoalei de la Bobâlna. Înțelegerile dintre răsculați și nobilime. Bibliografie: Cosmin Popa-Gorjanu, „Identitatea regională și unirea stărilor privilegiate în prima jumătate a secolului al XV-lea”, <i>Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis</i> , 8 (2016), p. 211-225. (2 ore)	Prelegere, discuție, analiză de izvoare	2 ore
12. Identitatea regională în contextul răscoalei de la Bobâlna. Stările ardeleni și primele uniri. Bibliografie: Cosmin Popa-Gorjanu, „Identitatea regională și unirea stărilor privilegiate în prima jumătate a secolului al XV-lea”, <i>Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis</i> , 8 (2016), p. 211-225. (2 ore)	Prelegere, discuție, analiză de izvoare	2 ore
13. Unirea de la Mediaș (1459) (C. Popa-Gorjanu) Bibliografie: Cosmin Popa-Gorjanu, „Unirea de la Mediaș (25 noiembrie 1459) și identitatea regională”, <i>Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis</i> , 9 (2017), p. 173-185. (2 ore) Przemysław Wiszewski, Cosmin Popa-Gorjanu, „State Power vs Regional Autonomy in the 15th-16th Centuries and the Question of Birth or Renewal of Regional Identity in Silesia and Transylvania”, în „”, în <i>The Historical Evolution of Regionalizing Identities in Europe</i> , editat de Dick E. H. de Boer, Nils Holger	Prelegere, discuție, analiză de izvoare	2 ore

Petersen, Bas Spierings, Martin van der Velde, Peter Lang, Berlin, 2020), p. 123-148.		
14. Înțelegerea de unire a stărilor ardelene din 1467 și rebeliunea împotriva regelui Matia (C. Popa-Gorjanu) Bibliografie: Cosmin Popa-Gorjanu, <i>Crestomația de istorie medie a României</i> , Alba Iulia, Seria Didactica, ediția a II-a, 2014, (textul actului de unire tradus în limba română). (2 ore)	Prelegere, discuție, analiză de izvoare	2 ore
Bibliografie: Cosmin Popa-Gorjanu, <i>Crestomația de istorie medie a României</i> , Alba Iulia, Seria Didactica, ediția a II-a, 2014. Anssi Paasi, „Bounded Spaces in the Mobile World: Deconstructing 'Regional Identity'”, <i>Tijdschrift voor Economische en Sociale Geographie</i> , 93/2 (2002), p. 137-148. Kees Terlouw, Job Weststrate, „Regions as vehicles for local interests: the spatial strategies of medieval and modern urban elites in the Netherlands”, <i>Journal of Historical Geography</i> , 40 (2013), p. 24-35. Thomas Năgler, „Transilvania între 900-1300”, <i>Istoria Transilvaniei</i> , vol. I, (până la 1541) ed. Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român, 2003, p. 195-231. Cosmin Popa-Gorjanu, „Identitatea regională și unirea stărilor privilegiate în prima jumătate a secolului al XV-lea”, <i>Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis</i> , 8 (2016), p. 211-225. Cosmin Popa-Gorjanu, „Unirea de la Mediaș (25 noiembrie 1459) și identitatea regională”, <i>Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis</i> , 9 (2017), p. 173-185. Cosmin Popa-Gorjanu, „Identitatea regională și nobilimea ardeleană în secolul al XIV-lea”, <i>Annales Universitatis Apulensis. Series Historica</i> , 15/I (2011) p. 75-96. Tudor Sălăgean, <i>Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIII-lea. Afirmarea regimului congregațional</i> , Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2003, p. 197-251.		
8.2. Seminar-laborator		
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei corespund cu așteptările comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Perspectiva istorică asupra dezvoltării regionale, care reprezintă o prioritate la nivelul Uniunii Europene, este prea puțin cunoscută profesioniștilor care activează în instituțiile interesate în această prioritate.. Cursul oferă astfel posibilități de aprofundare a unei problematici semnificative și de deprindere a unor competențe istorice necesare în diverse sectoare de interes general, cum ar fi conceperea și desfășurarea politicilor de dezvoltare regională. Abordările din domeniile științelor sociale (politice, economice, sociologice) sunt insuficiente. Politicile de dezvoltare regională proiectate fără o perspectivă istorică autentică sunt incomplete.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-Însușirea terminologiei specifice domeniului de investigare a identităților regionale din perspectivă istorică. -Participarea activă la discuțiile și dezbaterile prezentate la curs.	-Referat. Utilizarea corectă a terminologiei de specifice investigării identităților regionale ca fenomen istoric. - Participarea activă la discuțiile pe teme și subtemele tratate la curs.	-50 % -50%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: Realizarea unei lucrări de semestru din tematica de curs care se bazează pe analiza izvoarelor și folosirea literaturii secundare aferente temei. Tema se stabilește prin consultare cu titularul de curs.			

Data completării
20 Septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de semina

Data avizării în departament
01.10.2025

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Dumitran Daniel